

Redacția
și
Administrația

Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124

Anunțurile se primesc după tarif.

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

R O M A N E S C

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an „ 80.—
Pe 1/4 an „ 40.—

Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an „ 160.—
Pe 1/4 an „ 80.—

Pentru America
Pe un an 2 dolari

Manuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

După frământările politice

Alegerile parțiale dela Gorj, Reghin și Ciuc, au avut menirea, de a aduce o notă variată în frământările politice. Au fost prilej de luptă electorală aprigă în circumscripțiile de alegere și de o mare dispută parlamentară, în dealul Mitropoliei din București.

Însă, luptele politice sunt ca învâlmurile de ape. Apele se încrețesc la suprafață sub biciuirea vântului, pentruca în scurt timp, să revie la liniștea normală. Căci actualmente viața politică la București nu ocaziona decât discursuri frumoase, cum a fost de dată recentă al d-lui N. Iorga.

Alături, însă, de patima ce se pune în frământările de ordin politic, alături de disputa parlamentară și de combinațiile de cabinet, societatea românească își urmează drumul său într-o legitimitate speranță de mai bine. So-cietatea românească tinde spre o normalizare naturală, care să atingă totalitatea manifestărilor sale.

~~Așfel, trebuie să punem temelile unei vieți economice normale.~~ Viața economică între granițele noastre este adânc zdruncinată, în ipostasul post-bellic. Trăim o stare de lucruri, care atinge greu sub raportul economiei naționale toate manifestările sale active. Indiferent de munca constructivă a oamenilor noștri politici, toți locuitorii acestei țări au datoria, de a pune umărul la ridicarea țării din impasul economic actual. Țăranul la coarnele plugului, lucrătorul în atelierul său, toți au datoria să presteze un plus de muncă, pentru a realiza opera de edificare pe temelii solide a statului românesc.

Alături de munca constructivă pe tărâmul economic trebuie să lucrăm activ și pentru repunerea moralității, în cadrele sale normale. Căci, conceptul „moralitate” a înregistrat o reală deviere, din conturul său normal.

Pentru o revenire la matca normală se impune energie psihologică. Toți au datoria să-și revizuiască conștiințele și să caute în însăși structura conștiinței îndreptarul moral.

O stabilire a moralității se impune și în câmpul scrisului. Căci maniera nouă, modernismul ea atare, este o realitate estetică străină de simțirea noastră și de înțelegerea realităților românești. Ori-câtă trudă, ori-câtă osteneală și dau „noui creatori”, munca lor este zadarnică, deoarece nu realizează decât edificii cu temelii pe nisip.

Literații să se întoarcă către mântășii lor. Și să continue o tradiție sănătoasă și robustă.

Căci, fie cât de mare munca

oamenilor politici, normalizarea vieții va veni numai în parte dela ei. Însă, muncitor la normalizare să fie oricare cetățean conștient de chemarea sa socială.

Normalizarea vieții, nu poate, ieși, decât din munca constructivă a tuturor. Căci, toate încercările oamenilor politici, în această direcțiune, au rămas dupăcum vedem, absolut infructuoase.

Efortul, pentru a aduce țara stare normală e mare.

Toți trebuie, să muncim din greu. Din muncă să ne facem un

crez. Un crez de toate zilele. Fiindcă numai așa vom birui noianul de greutate, prin care trece actualmente neamul românesc.

Cum suntem — ca popor — bine înarmați cu predispoziții superioare, să avem convingerea, că vom birui în opera de reclădire, de refacere a statului nostru din toate punctele de vedere.

Și numai încadrați de această conștiința a propriei noastre superiorități vom ieși învingători din impasul actual.

M. D.

Strada Regina Maria amenințată de incendiu

In atenția Primăriei și Prefecturii Poliției.

Suntem nevoiți, să revenim iarăși asupra celor scrise de ziarul nostru, în ultimul timp, referitor la incendiul ce amenință str. Regina Maria, periclitată din cauza butoaelor cu benzină, depozitate în curtea autogarajului „Rotația”, dela No. 16, din strada amintită.

În urma semnării de către ziarul nostru a pericolului ce amenință în Cluj, nu s'a luat până în prezent nici-o măsură obiectivă. Din partea Primăriei s'a prezentat o comisie la fața locului, însă, fără nici-un rezultat precis, deoarece butoalele sunt tot în curtea dela No. 16 și amenință să dea loc unei nenorociri în orice moment.

În ultima ședință a magnaților, ținută la Casa Magnaților, (aceeaș

casă dela No. 16), s'a discutat pericolul semnalat de ziarul „Clujul” și faptul că la noi, se trece cu ușurință pelângă astfel de cazuri și că Primăria locală întârzie, să ia măsuri pentru înlăturarea unei atari nenorociri.

Butoalele cu benzină nu se țin în mijlocul orașului. Astfel de materii explozibile se depozitează la mari distanțe de oraș, în pământ, iar în interiorul orașului nu este licit a se depozita mai mult de 1—5 litri.

Deaceea așteptăm nerăbdători rezolvirea neîntârziată a chestiunii. Căci, altfel, se riscă să se ia măsuri prea târziu. Și apoi împrejurimile orașului sunt destul de încăpătoare, pentru astfel de depozite de benzină.

Un vânzător suspect

De câțva timp și-a făcut apariția în Cluj, un domn care face oferte de a vinde cărți bisericești. Aceste cărți de rugăciuni sunt tipărite de către firma „Steinbrenner” din Bohemia și n'au apro-barea bisericilor noastre naționale.

Firma „Steinbrenner” are ca sucursală firma „Örssem” din Oradea-Mare prin care se desfac la noi în țară aceste cărți clandestine de rugăciuni.

Facem atente autoritățile bisericești să ia măsurile cuvenite pentru a pune stavilă vânzării acestor cărți de rugăciuni neautorizate.

Un nou proiect de lege

Pentru a ne da seama de marea cantitate de alcool, ce se consumă la noi în țară, vom lăsa cifrele să vorbească: în 1921 s'au consumat în România 1913 vagoane spirt à 100 grade, iar în 1924, 4902 vagoane.

După cât vedem, din glasul cifrelor pericolul alcoolului ne amenință cu o prăbușire totală.

Pentru a se înfrâna distrugerea lentă a noastră, Ministrul de Finanțe, a întocmit un nou proiect de lege, care privește consumarea alcoolului.

Este o lege care aduce restricțiuni în fabricarea spirtului.

Această lege este o imperativă necesitate socială. Căci fără restricțiuni în consumarea alcoolului, am ajunge la „atrofierea glasului conștiinței prin alcool”, cum spunea Tolstoi.

Teatru

Opera Română

Constatăm cu multă plăcere că reușitele ce au urmat în ultimul timp la Opera Română din localitate, își menține mereu succesul, ba chiar îl potentează, prin faptul, că atât artiștii, cât și publicul manifestă un interes mult mai pronunțat decât la începutul stagiunii.

Săptămâna aceasta în deosebi reprezentanția de Vineri seara a avut un mare succes fiind reluată opera „Faust” cu concursul unui puternic și sonor bas: Dl Folescu dela Opera din București. D-sa a fost un Mefisto perfect, cum de mult nu ne-a fost dat să vedem. A dovedit-o îndeajuns aplauzele îndelungate ale unei săli complete. Trebuie să relevăm aci și pe dl Căldăraru care dispune de a voce curată și puternică și care în rolul lui Valentin a fost ireproșabil. D-na Nestorescu (Margareta) și dl Nagacevsky (Faust) sunt vechii artiști ai scenei noastre.

* Imprintate pentru Secretari la librăria Anca.

Uzinele electrice din Cluj

Propunere:

privitor la exploatarea și amplificarea uzinelor electrice ale orașului.

I.

Să se formeze o societate anonimă cointeressantă „(comercializarea) în următoarele” cadre:

a) Denumirea: „Uzinele electrice comunale s. a. Cluj” (U. E. C.)

b) Sediul: Cluj, cu dreptul de a înființa sucursale în țară.

c) Durata: nelimitată.

d) Scopul: Exploatarea uzinelor electrice, amplificarea lor, valorificarea serviciului de instalațiuni, construirea și exploatarea tranvaiului electric și orice alte lucrări în branșa electro-tehnică.

f) Capitalul: Societar fixat la Lei 200.000.000 din care Lei 100.000.000 aduse de comuna Cluj ca aport prim:

1. Instalațiunile și inventarul astăzi existent.

2. cum și dreptul înființării tranvaiului electric pe orice distanță pe cuprinsul teritoriul orașului.

3. exclusivitatea de a produce și distribui energia necesară orașului acestei societăți Lei 100.000.000 adus de „consumatorii de rent” în interval de 5 (cinci) ani, prin Vărsări lunare în proporție de Lei 100 (contra-valoarea curentului consumat) Lei 66 sumă vărsată în contul „capitalului”.

g) Acțiunile vor fi de 200— și la purtător, afară de acțiunile comunei care vor fi nominale și într'un singur titlu indivizibil pe toată durata acestei societăți.

h) Drept la vot în adunări generale au numai acei acționari, cari au achitat cota parte din acțiuni și numai în proporție cu numărul acestor acțiuni. Tot asemenea iau parte la beneficiu numai acțiunile eliberate în anul care a premers anul de gestiune încheiat.

i) Consiliul de administrație se compune din 12 membrii. Până la definitivă achitare a capitalului societar 7 vor fi desemnați de consiliul orașului în modul arătat mai jos iar ceilalți 5 de consumatori în modul următor:

1 reprezentant al Camerei de Comerț și industrie.

2 ai Patronilor și Marilor industriași.

1 ai Băncilor prin „Solidaritate”.

1 ai micilor industriași.

Consiliul de supraveghere se va compune din 7 membrii din cari: 4 desemnați de consiliul orașenesc, iar ceilalți trei:

1 din partea proprietarilor

1 din partea chiriașilor

1 din partea Asociațiunii Generale a Inginerilor Români. Consiliul orașului va desemna numai patru membrii în consiliul de administrație și doi membrii în consiliul de supraveghere din chiar sânul său. Restul de 3 resp. 2 îi va desemna dintre organizațiuni și cetățeni ai orașului, de preferință dintre acei, cari consumă mai mult curent și cari dispun de cunostințe

tehnice și economice. Aceasta însă, numai până la aplicarea noii legi de Reformă administrativă, când întregul număr de delegați 7 plus 4 va fi din însăși sinul consiliului municipal.

k) Conducerea uzinelor va fi încredințată unui director executiv, român, care posedă titlu de inginer electrotehnic și va fi condus uzinele electrice cel puțin 5 ani de zile.

l) Conducătorul, personalul tehnic, administrativ și lucrătorii vor fi făcuți participanți într-o măsură la beneficiu modalităților cari vor fi fixate printr-un regulament de serviciu special și aprobat de prima adunare generală, după constituire.

m) Privitor la contabilitate, bilanț, amortizări, beneficii etc. se vor ține seama de legile și regulamentele în vigoare.

n) Privitor la amplificări, construire, schimbări de motoare și orice lucrare tehnică, se va ține seama de împrejurările locale și de „Legea Energiilor.”

o) Noua societate asigură orașului curentul în condițiile cele mai avantajoase, cu reduceri și scutiri de prețuri, cari vor fi fixate în actul constituit.

II.

Până la formarea acestei societăți cointeresate, să se procedeze de urgență la comandarea a unui agregat, mănat de două motoare sistem „Diesel” de o capacitate de 1200 HP.

a) comanda să se facă de urgență și prin licitație publică.

b) să se țină seama de împrejurările locale, dar și de legea energiilor.

c) ofertele ce vor intra să se examineze de o comisiune de nouă compusă din:

5 delegați ai orașului (trei membri ai Consiliului, doi delegați ai Comisiunii financiare).

2 delegați ai Marilor Industriași.

1 delegat al Asociațiunii Generale al Inginerilor.

1 reprezentant al Băncii Naționale.

d) Pentru cazul unei comenzi, în această privință, ca să fie considerată ca făcută și în numele noii societăți cointeresate, ce sa va forma și care va lua asupra ei contractul de comandă încheiat.

Carol A. Iahoda
industriaș forestier.

Nr. 37—1925.

Licitație

Comitetul parohiei ort. rom. din Mănăsturul-Unguresc, județul Cojocna, dă în întreprindere în cale de licitație publică lucrările de construire ale unei noul biserici și invită pe antreprenorii cu calificație cerută pentru clădiri publice, cari doresc a lua parte la aceasta licitație ca până în ziua de 17 Maiu a. c. ora 12 a. m. să-și înainteze ofertele în scris sigilate și provăzute cu vadiu de 50.000 lei în numerar, în hârtii de valoare ori bilete de bancă acceptabile, la comitetul parohial din Mănăsturul-Unguresc. Licitația se va ținea în aceeași zi la 3 ore p. m. vadiul se va extrada celui încredințat numai după terminarea și colaudarea lucrărilor, iar celorlalți reflectanți imediat după hotărâre.

Comuna bisericească prestează în-treg materialul de peatră, 40 metri cub. lemn nefasonat, iar 40 metri cub. lemn fasonat.

Planurile, proiectul de deviz în alb și condițiile speciale pentru executarea lucrărilor se pot vedea la oficiul parohial ort. rom. din Mănăsturul-Unguresc.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a încredința cu executarea lucrărilor, fără considerare la prețuri și condiții de ofert, pe acela dintre mi-

nusoferenții, care va prezenta mai multă garanție de soliditate, cu adausul, că materialul oferit de comuna bisericească, aflându-se corespunzător, întreprinzătorul este obligat a-l primi în prețul din devizul statorit.

Pentru participarea la licitație spese nu se lichidează reflectanților.

Mănăsturul-Unguresc, la 27 Aprilie 1925.

Alexandru Boeriu Ioan Urs
paroh președinte. episcop prim.

Văzut: Aurel Muntean
protopop.

In atenția femeilor!

În editura Al. Anca din Cluj a apărut o broșură foarte bine îngrijită cu modele de țesături românești datorită dnei Maior Chodora, profesoară. Această broșură costă 65 Lei plus 5 lei porto.

— Cu ocazia pelerinajului la Roma al catolicilor din România se pune la îndemâna pelerinilor o „călăuză” a drumului pe care cei interesați o pot comanda depe acum la librăria Anca Cluj. Lei 30.

Informațiuni

— Partidul țărănesc a înaintat un memoriu Suveranului asupra situației politice, fapt care a supărat foarte mult presa liberală.

— Dl I. Indrieș și Dl dr. T. Olariu, ambii soliști la Opera Română din Cluj, au fost invitați la Deva din partea Dlui Prefect de acolo, ca cu ocazia zilei de 10 Maiu să facă un concert în sala Teatrului Orașenesc.

Suntem siguri că cei doi artiști vor fi sărbătoriți, cum se cuvine și vor secera și acolo triumful ce l-au obținut totdeauna pe scena noastră și se vor întoarce glorioși dela frumoasa invitație, cu care intelectualii din Deva le-au dovedit-o că știu să aprecieze astfel de elemente valoroase în artă.

— Dlui Zaharia Bărsan i s'a donat de către Primăria locală o casă în Cluj cu prilejul jubileului său de 25 ani de activitate teatrală.

— Partidul național va ține o serie de întruniri politice în Banat în cursul lunei Maiu prin comunele fruntașe.

— Pedepsa administrată delapidatorului Danilescu dela Administrația Financiară din Cluj a fost micșorată la doi ani de către Curtea de Apel locală.

— La Bălți au fost arestați patru indivizi, asupra cărora s'au găsit manifeste comuniste și alte lucruri compromițătoare.

— Dl Simeon Măndrescu, ministru plenipotențiar la Tirana, a propus înființarea unui episcopat ortodox român în Albania.

— Pe biroul senatului în curând se va depune un proiect de lege pentru reorganizarea învățământului particular.

— Termenul pentru declararea armelor a fost prelungit printr'o ordonanță a Prefecturii Cluj până la 21 Maiu.

— Adunarea generală a „Consumului Funcționarilor” a avut loc pe ziua de 3 Maiu în Sala Prefecturii Județului din Cluj.

— Dl Ștefan Paal a făcut contestație în chestiunea alegerii dela Ciuc. Contestația a fost depusă pe biuroul senatului.

— Procesul excocheriilor cu pașapoartele „Petrolului Național”, s'a amânat pe ziua de 23 Maiu.

— Sesiunea sf. Sinod, de primăvară, va începe în ziua de 15 Maiu.

Către dnii Ingineri! A sosit hârtie fină calc și de desemn la librăria Anca.

— La Universitatea populară din Vălenii-de-Munte se vor ține cursurile între 15 Iulie și 15 August.

— În Rusia sovietică s'a renunțat la cele 8 ore de muncă pe zi pentru agricultori.

— Alegerea de episcop al Aradului a avut loc în ziua de 3 Maiu. A fost declarat ales protosincelul dr. Gheorghe Comșa, director în Ministerul Cultelor, cu 25 voturi, față de dr. Magier din Oradea-Mare care a obținut 24 voturi.

— Orice favor în privința achitării taxelor și impozitelor comunale se dau de către consiliul orașului în baza unei cereri adresate de debitor Consiliului.

— Chestiunea datoriei germane față de noi va face obiectul unor noi discuțiuni ce vor avea loc la Viena.

— Impunerile asupra taxelor comunale de către Percepția orașului pe baza conscrierilor făcute la fața locului, sunt în curs și publicul va fi încunoștințat prin procesul verbal de impunere.

— Walküre, partea doua din Inelul Nibelungilor, va apare zilele acestea în editura Anca.

— Dl Dragomir Demetrescu va prezenta la Tesalonie și Constanti-nopol formele externe de recunoaștere ale patriarhiei române.

* Femei! „Cartea Moașelor” cu 140 fotografii feminine Lei 120 la librăria Anca.

— La Perceptoratul orașului str. Cogălniceanu 4 orele de birou la șef sunt dela 10—12, la secții și casierie dela 8—12. Aceste ore se vor respecta riguros așa că interasații sunt invitați a veni cu cereri și după informațiuni numai între orele sus-amintite.

— Tariful pe CFR. s'a scumpit dela 1 Maiu cu 30%.

— Ploi bine-făcătoare au căzut în ultimul timp pe cuprinsul întregii țări. Semănăturile de toamnă s'au forțificat peste tot. Cele de primăvară au eșit din pământ. În toate unghiurile țării se ară cu hârnicie.

* Diferite Icoane sfinte și altele la librăria Anca.

— Dl Radu Portocală a demisionat din postul de Primar al orașului Brăila.

— Bulgaria a înaintat o notă României prin care cere, ca toți indivizii urmăriți de poliția bulgară și trecuți pe teritoriul român să fie retrimiși peste graniță.

Nou! Advocați, Magistrați, Studenți Nou!
în drept

A apărut

în Editura Librăriei A. Anca Cluj
Procedura Civilă

în vigoare astăzi în Ardeal și este datorită
Dlui Dr. Tudor Moisil avocat Cluj.

Tot aici se află și 1 expl. Lei 200. plus 10 Lei porto.
alte cărți juridice.

A apărut în editura Librăriei
Alexandru Anca Cluj

și se află de vânzare următoarele
Piese teatrale
cele mai bune pentru sărbări școlare
și populare.

Teatre Poporale:

- * „A fost odată” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 20—
- * „Doamna mea” (poporală 1 act) de Nic. Țințariu — 15—
- * „Gura Lumii” (poporală în 3 acte) de Nic. Țințariu — 20—
- * „Dușmanii” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 15—
- * „Pentru patrie” (poporală 4 acte de Nic. Țințariu — 15—
- * „Petitorii” comedie într'un act de Nic. Țințariu — 15—
- * „Puiu Codrului” piesă haiducească 3 acte de Nic. Țințariu — 20—
- * „Nevasta mea fie ingeri ca ea” (poporală 3 acte) de Nic. Țințariu — 15—
- * „Domnul Primar” (poporală în 3 acte) de Nic. Țințariu — 20—
- * „Măestrul Caproni” (comedie într'un act) de Nic. Țințariu — 15—
- * „Infumuratele” comedie în 3 acte de C. Dumitrescu-Delavaronă — 20—
- * „Fiecare cu a lui” (comedie 3 acte) de A. Șerbănescu-Buzău — 20—
- * „Oglinda fermecată” (lirică 4 acte) I. Jasinsky — 15—
- * „În calea dușmanului” din 1848 (într'un act) de Simeon Rusu — 10—
- * „Doine și Chiuituri” adunate din gura poporului de „Siminic” — 15—
- * „Vrea mama să mă'nsoare...” monolog de Siminic — 6—

Cărți preotești:

- Carte de rugăciuni, Mângăerea Sufletului de I. Geț — 25—
  - * „Predică la Morf” de prot. I. Marga — 45—
  - * „Predică pentru postul mare” (ciclu dublu) de protopop I. Marga — 20—
  - * „Păstorul sufletesc” (I—VI. vol.) — 120—
  - * Icoane sfinte diferite mărimi — 45—200—
- Cele cu semnul (*) sunt nou apărute.

Diferite:

- „Inima mea” (cântece populare) — 15—
- „Imnuri Românești” (cântece naționale) — 10—
- * „Ecouri” de Traian Dumbrava — 5—
- „Umoristice” (Glume) de Costi — 15—
- „Versuri din Răsboi” (poezii populare) — 10—
- * „Lubrea” (notă muzicală) pentru Pian și voce — 15—
- * „Anul Studențesc Creștin” pentru Pian și voce — 15—
- „Căllindare” cărți cu țargurile — 10—40 Lei
- „Dicționar” român-maghiar — 5—
- „Carte de visuri” — 20—
- Observări critice dela adunările învățătoarești de I. Pavelea — 5—
- * Istorie și Fantazie nouă evoluții în istoria românilor de I. Pavelea — 20—
- * „La izvoarele vieții” de M. Velea — 10—
- * „Pentru Macedonia” imperativul nostru național de M. Dragnea — 10—
- Scrisori de iubire de după mai mulți autori — 10—
- * „Aventurile fantastice” ale lui Willyams Gotthard roman — 10—
- * „Nenorocii” (roman) de A. Șerbănescu-Buzău — 8—
- „Trepeticul” (expl. semnelor) — 3—
- Numirea nouă și veche a străzilor orașului Cluj — 6—
- Vezi ce face beutura dracului — 8—

Cărți școlare:

- * A. B. C-dar fonomic (pt. Șc. mag.) de Dr. Szentpéteriné — 20—
- * Aritmetică pt. cl. I. Șc. de ucenici de Cr. Epure — 30—
- * Geografia județului Alba de Jos în limba maghiară de Dr. Szentpéteriné — 15—
- * Geografia jud. Cojocna în limba maghiară de Dr. Szentpéteriné — 15—
- * „Juliu Caesar de bello Gallico” manual pt. cl. V—VI. de Traian Popa prof. de liceu — 35—
- * „Lecții de limba română” de prof. Murășan — 25—

Medicale.

- * „Cartea Moașelor” de Dr. Grioriu pentru toate femeile cu 140 ilustrațiuni feminine — 150—